

РЕЦЕНЗИЯ

изготвена от д-р Стефан Радославов Лолов, дмн
професор по имунология към И-т по биология и имунология
на размножаването при Българска академия на науките
във връзка с обявен в Държавен вестник (39/09.05.2014)
конкурс за доцент по имунология (01.06.23) за нуждите
на Департамент по имунология към И-т по микробиология
при Българска академия на науките

За рецензиране ми бяха предоставени материалите на двамата,
допуснати до участие в конкурса кандидати, както и копие от
необходимите административни документи. В материалите на
кандидатите установих някои непълноти и неточности, които могат
да се класифицират като технически пропуски и не пречиха
оценяването. Не се познавам лично с кандидатите по конкурса и
нямат с тях общи публикации.

Кандидатката **Цветанка Христова Стефанова** е завършила
Биологически факултет при СУ „Св. Климент Охридски“ и от 1986 г.
неизменно работи в И-та по микробиология. При „експериментален“
стаж от около 27 г. (няма справка от трудовата книжка) има
постоянна публикационна активност фокусирана върху „изследване на
вещества от природен и синтетичен произход за имуномодулиращо
действие на различни туморни, инфекциозни и възпалителни модели“.

Темата на дисертацията ѝ (1990) е "Получаване и
характеризиране на моноклонални антитела към човешки
имуноглобулини Г и М". Разработена е в момент, когато тази
методика навлизаше у нас и беше несъмнен хит сред имунологичната
общност. Постигнатите резултати са популяризирани в три статии
без регистрирани цитирания.

За конкурса Цветанка Стефанова представя 48 труда. Три от
трудовете са във връзка с вече защитената дисертация. Като
несъответстващи на темата на конкурса, от списъка с материали съм

изключил две интересни публикации, касаещи бактерицидни и фунгицидни въздействия върху архивни материали. Авторството на учебен модул не можа да се идентифицира, а в метаданните на файла като единствен автор е посочен д-р Нейчев. На формалните условия за участие в конкурса отговарят 42 труда. От тях Цветанка Стефанова е първи автор в 12 статии.

Справката за извадка от пет случайно избрани публикации установи, че импакт-факторът според Института за научна информация на САЩ (IF) е определен добросъвестно, а наблюдаваните разминавания в десета от единицата имат несъществен ефект върху общата сума. Справката за регистрирани цитирания е направена строго според изискванията, без скрити автоцитирания. Отново проверката в случайно избрана извадка потвърди реалното им съществуване.

В своята автобиография като „артистични умения“ Цветанка Стефанова е посочила „изготвяне и публикуване на статии в реферирани списания с импакт фактор“. Недоумение буди факта, че някои от трудовете са публикувани с минимални промени в текста под различно заглавие в различни списания. Касае се за изкуствено разделяне в отделни публикации на резултати от едни и същи експерименти с общи контроли и често – с общи графики, без при това по-късните публикации поне да цитират наличието на свързани резултати. До каква степен се касае за „случайна находка“ или „систематичен подход“ не съм проследявал, но вероятно е добре това да се изясни в бъдеще, доколкото тези публикации са ползвани от съавтори в други конкурси, материалите от които са свободно достъпни в Интернет. Неприятно впечатление прави и факта, че дублиращи се трудове са цитирани в една и съща публикация от български автори и съответно са отчитани като отделни цитирания. Проблемът произтича от това, че цитиращите колеги не може да не забележат, че се касае за един и същи експеримент, т.е. *de facto* умишлено генерират цитирания в годината на конкурса, с което се ангажират в неетични действия.

Въпреки сигурните данни за добра по обем реална научна продукция, **последните факти ме карат да се въздържа да препоръчам кандидатката Цветанка Христова Стефанова за всякаква форма на положителна научна атестация.**

Кандидатът **Велизар Стефанов Шиваров** е завършил медицина през 2003 г, в София. Назначен е за асистент през 2008 г. Защитил е докторска дисертация през 2011 г. в НЦЗПБ на тема "Проучвания върху механизма на действие на ензима активационно-индуцируема цитидиндеаминаза (AID) при процесите на изотипно превключване и соматични хипермутации на имуноглобулиновите гени."

Има неколкократни специализации в чужбина, както за разработване на докторската си дисертация, така и след това, което обяснява значителната му научна продукция и очевидно богатата му методична подготовка. Приятно впечатление прави факта, че участва във виртуални курсове за самоподготовка (платформата Coursera). През последната година има съвместни публикации в български колективи, което предполага, че е намерил начин да реализира възможностите си на местна почва. Към документите е приложен обстоен план за "последващи изследователски дейности".

В конкурса се явява със списък от 23 научни труда. Изключил съм статия от 2005 г с тема твърде отдалечена от проблематиката на конкурса и две работи, добросъвестно отбелязани като свързани със защитената дисертация. Част от трудовете на кандидата не са представени като класически експериментални публикации, а като писмо до редактора, описание на клиничен случай, коментар към чужда статия и др. По същество те отговарят на критериите за научен труд и съответно следва да се отчитат за целите на конкурса. Първи автор е в 12 статии. Една от публикациите е „под печат“, удостоверено със съпроводително писмо. Има само една самостоятелна публикация, под печат, по-скоро с характер на обзор-предговор от една страница.

Справката за извадка от пет случайно избрани публикации установи, че IF е определен добросъвестно, а наблюдаваните разминавания са минимални, само за трудове от последните две години, за които точното число към момента на подаване на документите вероятно не е било фиксирано. Кандидатът е посочил точния брой на установените реални цитирания, поради което включването на самоцитирания в пълния списък е излишно. Не са посочени всички автори на всички цитиращи статии, което е задължително изискване за изключване на скрити самоцитирания (какви аз не съм регистрирал).

Като отчитам цялата условност на наукометричните показатели убедено приемам, че **Велизар Стефанов Шиваров отговаря на законовите условия за придобиване на научното звание „доцент“ по имунология.**

С ъ п о с т а в к а

Настоящата рецензия се основава на предоставените биографични данни, списъка на публикуваните научни трудове и справката за тяхните цитирания, самооценката за направените научни приноси и плановете за бъдеща изследователска дейност. Запознах се с някои трудове, но предвид факта, че са публикувани в рецензирани списания – не съм ги коментирал в детайли. Не съм разглеждал предоставените ми справки за патенти, участия в конгреси и конференции, участие в научноизследователски проекти, доколкото това е необходимо само „при равни оценки“. Смятам, че реалното активно участие в научни проекти и форуми има индиректен ефект в по-голям брой публикации и респективно – цитирания, т.е. намира отражение в показателите IF и брой цитирания.

Кандидатите в конкурса имат ясно очертан научен профил. Публикациите им са насочени към важни в клинично отношение нерешени имунологични проблеми, но категорично са от строго научно естество. И двамата кандидати са предоставили в документите публикации извън темата на конкурса – високо оценявам

факта, че демонстрират реален принос и към други области на познание.

Двамата кандидати имат скромна преподавателска и експертна дейност, което не е решаващо за конкурс в експериментален институт, а и вероятно това ще се промени с евентуалната промяна в статута.

Като дългогодишен служител на Института по микробиология, Цветанка Стефанова работи по проблеми, които са близки и понятни за много от членовете на Научния съвет, съответно има голям процент на съавторство с тях. Това е една несъмнена предпоставка за продължаващо стабилно научно развитие на основата на методично обезпечени схеми и професионални взаимоотношения. На това д-р Шиваров противопоставя добре обосновани, относително по-нови проблеми и подходи, естествено с по-висока доза риск, но също с установени творчески взаимоотношения с представители на Института.

При съпоставка, двамата кандидати имат приблизително еднакъв брой публикации в рецензирани научни списания с IF. В допълнение, Цветанка Стефанова се явява с 22 статии в списания без IF. Това количествено предимство, не може да се противопостави на качествено предимство в научната продукция на Велизар Стефанов, отчетено с двойно по-голям общ IF. Като показател за научно признание, двамата кандидати имат съпоставим брой цитирания, но Велизар Стефанов успява да реализира това, за два пъти по-кратко време.

З а к л ю ч е н и е

Направеният анализ, индивидуално и в съпоставка, ми дава основание убедено да препоръчам в обявения конкурс **званието «доцент» по имунология (01.06.23) да бъде присъдено на д-р Велизар Стефанов Шиваров.**

София,
вторник, 23 септември 2014 г.

Рецензент:
проф. д-р Стефан Лолов, дмн